

SURÂS COMPLICE IDEII

*(Între narațiune, yes-eu și poem
sau absolut viceversa)*

Cuvânt înaintea cuvintelor	5
Extrema și paradoxul	7
IQ, ADN versus fericirea	8
Unicul lucru recognoscibil	11
Sentimente și idei de toamnă	12
De la un moment încolo	13
Grații și grații	14
Lacrimile, conștiința	15
Despre timp, între șotron și bolero	16
Prima și ultima vedere	23
Da și Nu sau <i>Existențograma</i>	24
Adăstare pentru a-și da seama	26
Eroi, erori și cruci	27
Neobligatoriu	29
Filosofie, catedrale	29
Chipuri	30
Ediție specială	32
Buzunarul sanctității sale	32
Efectul	33
Sfere	33
Asasinat și culturism	34
Secțiuni, succesiuni	34
Cum/se/cade	35
În Rusia	35
Ponosire	35
Despre posibilități	36
Constantă	36
Doar cu nimic	37
O victorie	37
Clepsidra	37
Curaj, măscăricilor!	38
Înălțime insuficientă	38
Testamentele	39
Suspîn	39
Doar jumătate	40
Aici, acum și astfel – o excepție	40
Figurine	41
Coșarul și ritualul	41

Marea ficțiune	42
Notație despre condimente	43
Peste piramide, apa morților	43
Scară la cer versus memoria colectivă	43
Se dezleagă de abateri	44
Podul palmei	45
Asiatică	45
Da	45
Gâște și cocoș în Capitoliu	46
Fără urme	47
Cititoarea	47
Sancțiuni	48
Insolația ca antonim	48
Porțile dimpotrivă	49
Portret cu favoriți	49
Cum se naște chiar sub ochii domniilor voastre o avalanșă de cuvinte, zisă (și) verbală, chiar dacă recurgem la economie, adică mai înlocuind unele cuvinte cu semne grafice, în acest caz – aritmetice	50
Lenin și trasul otgonului	50
sau anonima aniversare	50
Duel și duet	51
Coadă sau lipsa acesteia	51
De scurtă durată	52
Dezagregarea și, eventual, evacuarea trecutului	52
Numele	53
Brațe moarte	53
Pe o doagă	54
Lumină pentru scris	54
Piele fină	55
Parțial victorios	55
Adio	56
Clești și sârmă ghimpată	56
Dacă în primul act	56
Scriind	56
Turnul nu-și va modifica destinația	57
Răboj pe ușori sau: greu pe suflet	58
De plâns, de răs?	58
Aici și dincolo	59
Cel de la început	59
Și totuși, banal spus, dar adevărat: taina... D'ale discursului	60
Eroul	60
Cam aceeași situație	61

Bătături de... cuget.....	61
Contraspionaj în metrou și la metro.....	62
Post-scitică.....	63
Camere de luat vederi.....	63
Destin și poezie.....	64
Starea de poezie.....	64
Urechea și profeția lui Homer.....	64
Paharul și răspândirea analogiilor.....	65
Pânda de sine.....	66
De-ați ști.....	66
Cam asta reiese.....	67
În memoria călimărilor.....	67
Combinății, variante.....	68
Între superstiție și ghinion.....	69
Adio, gaură a cheii!.....	69
În 1986 aveam 37 de ani.....	70
Contradicție.....	71
Transă despre <i>trans-fragment</i>	71
Unei doamne.....	72
Ahile și țestoasa.....	72
Și nu se știe dacă.....	73
Anticariat.....	73
Burlane și orgi.....	74
Apanaj birotică.....	74
Determinism.....	75
De la un moment încolo.....	75
Iluziile ca cenotafe.....	76
Cam pe aici.....	77
Din jurnal oriental.....	78
Posibila metempsihoză sau – luând degetul de pe buze.....	79
Reversuri.....	80
Canis in fabula.....	80
Este viața vis sau ba?.....	81
Pus în frunte.....	84
Nu vor abandona.....	85
Diferența.....	85
Marea clepsidră.....	86
Miri dincolo de muri.....	86
Corsarul.....	87
Metafora ca transfer de vârstă.....	88
Post-urss.....	88
Diviziune.....	89

Antagonismele antagonismelor.....	We know	89
Joc.....	books	89
Roma și clona.....		90
Dezvrăjirea.....		90
Puzderie de sărbători.....		90
Marele.....		91
Am zis.....		92
Sinteză.....		92
În baza și în buza raiului.....		93
Boboci.....		93
Problemă de conștiință.....		94
Ex-ul.....		95
Viața ca întrebări și răspunsuri.....		95
Mitul ca hologramă.....		97
Recuperare.....		98
De la paradoxul lui Zenon la paradoxul maya.....		98
În dreptul omoplaților.....		99
Fragment despre zdrențe.....		99
Chiar dacă cercul.....		100
Generație.....		100
Călăuza.....		101
Polurile.....		101
Se mai discută încă.....		102
Ieroglifa.....		102
Marea și ineluctabila diferență.....		103
Deosebita limbă a <i>Bibliei</i>		103
Orizonturi. Și punctum.....		104
Relativitatea teoriei.....		104
Auz în toamnă.....		105
Puterea și lipsa acesteia.....		105
La Roma.....		105
În ce privește ghilimelele.....		106
Extindere.....		106
Frânghia.....		107
Împrejurări și împrejurimi.....		107
Zborul lăstunilor.....		107
Pian.....		108
Întuneric și umbre.....		108
Cariatide, atlânți.....		108
Să vedem ce cunoaște lumea de azi.....		109
Nuanțe, sensibilități.....		109
Evantaie.....		110

Jocul de-a mormântul.....	111
Precaută sinonimie.....	111
Adolescență.....	112
Democrația stepei.....	112
Posibila fraudă.....	113
Întru diversitate.....	113
Epopée, idee.....	114
Bătrânul și natura.....	114
Cale de înțelegere.....	115
Baikalul și pocalul.....	115
Dar până atunci... ..	115
De dincolo.....	116
Dintr-o limbă necunoscută.....	116
Împreunare de păcate și virtuți.....	117
Fără.....	118
Păsări și coaste migratoare.....	118
În așteptarea basmului.....	119
Semifabricate.....	119
Mulțumiri și înțelegere.....	120
Cititorul de jurnale.....	120
Fragment căruia nu i se mai poate adăuga nimic.....	121
Legea conservării energiei.....	121
Poeți, cămile, pegași, centauri.....	122
Tot mai departe.....	122
Spălatul lânii.....	123
Saltele de aur.....	123
În mlaștină, peste mlaștină.....	124
Va fugi și Fuji... ..	124
Textuleț și parașută.....	124
După icoana cea mare.....	125
Talion de sine.....	125
Sonet și sunet.....	126
©opyring.....	127
Sisif-copilul.....	127
A patra dimensiune.....	127
Oarece compensație.....	128
Cerc ne-vicios.....	129
Comentarii nedumerite la Orfeu și Euridice.....	129
Idei, întrebări, răspunsuri.....	130
Spațiul singularității.....	131
Ce frumos a fost.....	131
Oraș în marginea stepei calmuce.....	131

Protest <i>pe neve</i>	132
Planorism	133
Lege și contralege	133
Asta e!	133
Temă, reflux	134
Enunțări și renunțări	134
Parte	136
Pe temă dată	136
La Roland Garros, la Roland Garros!	136
Urss	137
Cupidon de cherestea	137
Generații, concepte	138
Trei văduve cernite... ..	138
Început de veac XX în tranșee	140
La Tropic	141
Șah dada, șah nunu	142
Șah II	143
Enkidu	145
Ghilimele	147
Întâlnirea (îndrăgostiți)lor	148
Unul din <i>Iliada</i>	148
Început	149
Neologismele	150
Despre urechi și pictură	150
Uneori, textul	151
Ca la școală, de un trilion de ori	152
Aproape entimemă	153
Indiferent cine se va salva	153
Amnezie regală	153
Cronică	154
Spre ora 00 fără un minut	154
Parcă revenind la vremurile lui Marx	155
Ad absurdum	156
De-ți țiuie în urechi	157
Cu ceva năduf	157
Copilul și contemporaneitatea	157
Un sezon	158
Dar nu se știe de ce	159
Punctul, virgula	159
Cu genele umede	160
Clipa pe care încă o mai conștientizezi	160
Molii, proză și poezie	161

Așteptându-te.....	162
Enheduanna.....	162
Teatru.....	163
Cățelul.....	164
Colecție-hologramă.....	165
Paris (și nu numai). Arcul de triumf.....	166
Alunecând nițel în filosofia erosului.....	167
Live/ en vivo.....	167
Dolly.....	168
Stadiu al setei de originalitate.....	169
Contra minimalismului.....	169
În mijlocul unei propoziții.....	170
Ambivalența ca echivoc.....	170
Mai spre margine.....	171
Motivul.....	172
Roșu în postcomunism.....	173
Reparație.....	173
Afrodita.....	174
Oscilație și reputație.....	175
Magistrul și cvasi-discipolii.....	175
Simetrii predestinate.....	176
Simplu reportaj.....	176
Faianță, cioburi.....	178
Torță arsă.....	178
În modesta strădanie a câtorva evangheliști.....	179
Trăim spre netrăire.....	180
Orice pulsație.....	181
Țestoase, taiga, leagăne.....	181
Ochire în sine.....	182
Candel și candelă.....	182
Ceea ce era sau nu de demonstrat.....	183
Pentagonul și Giselle.....	184
Stenografia viselor.....	185
Simetrii. Inclusiv ale absenței.....	185
Șansele.....	186
Pentru sine.....	186
Sarea universului.....	187
De atâta liniște.....	187
Verificarea contului.....	188
Tabel cu huma adamică.....	188
Dincolo de condescendență.....	189
Prometeu și teoria chibritului.....	189

Când e cazul.....	190
Mai bine decât nimic.....	190
Scurt intermezzo.....	191
Pipa și hornul.....	191
Coincidențe și diferențe.....	192
Stația Minus.....	193
Statul, zi-muncă.....	193
Simple: timpul trece chiar și când lipsește.....	194
Totul e procesiune.....	195
Cărți trecând Prutul.....	195
Umberto Eco și <i>Opera chiusa</i>	196
Hăituit de stele.....	196
În loc de prolog pre-avangardist.....	197
Uitare și tăcere.....	198
Peste graniță.....	199
Cel care nu numără.....	199
Aceleași îngrijorări.....	200
Maestrii-fotografi de altădată.....	200
Limba de clopot.....	201
Colonie.....	202
Creștinește.....	202
Acele sentimente.....	203
Vecernie.....	204
Portret.....	204
Chiar dacă noaptea.....	205
Apologie cu edecari.....	205
Într-un fel sau în altul.....	206
Se făcea.....	207
Dialectică.....	208
Debarasarea.....	208
Diptic despre libertate.....	209
Corpo-lento ma non troppo.....	209
Dirijabile, lebede, suflete.....	210
Situație, poate chiar stare.....	211
Derută.....	213
Alexandru Macedon: A-rond, Euro, Copyright.....	213
Basm.....	214
La epitafuri.....	215
Poate mai cred.....	215
Să le dăm copiilor istoria.....	216
În epoci care nici că au existat.....	216
Relații cu arborii.....	217

Apropiere	217
Continua. Exista	218
Conștiința de legătură	218
Gherghinele, Gherghina	218
Templu	219
La toate persoanele	219
Lacrima și Polifem	220
Ochi și rostiri	220
Iar până atunci	220
Moartea scriitorului și vânătorului Ernest Hemingway	221
Examenul general la istorie	221
Teme de bază	222
Biciclete și pătrate	222
Dezamăgire fecundă cu pătratul negru	223
Aninoasa de la noi sau Kramatorsk din Ucraina	223
Mângâierile aspre	224
Necondiționat	224
Lucruri tăioase	225
Masca	226
...Și totuși, anotimpurile	226
Plaja. Amiază, seară	227
Titlu de erou	228
Litere sărutate sau: Nu trageți!	228
De la capăt	229
Priorități	229
La Cluj, iarnă pe ducă	230
Cuvintele de pe urmă	230
Spaime	230
Bob cu bob, strop cu strop	231
Născuți poeți, mari sau mici	231
Ceva esențial – buzunarele și agenda	232
O ușă, o fereastră	234
Raft de bibliotecă	234

Extrem de talentați (cred ei înșiși) cei din extrema dreaptă. Extrem de mediocri (dânșii cred din contra) cei din extrema stângă. Extrem de extremi cei din extrema de centru (pe care îi cam doare în cot cum sunt); extrema de mijloc e chiar renunțarea la calea de mijloc. (Iar dacă privești de-a lungul drumurilor omenirii constăți că e cam pustie calea de mijloc a virtuții...) Pentru că, dacă te pomenești în inima pustiei, deja nu mai funcționează preceptul biblic cu iubitul aproapelui ca pe tine însuți. Ți-e lehamite și de el, și de tine. Însă nu este exclus să existe și inși mai tari de vârtute, care mai au o speranță chiar și acolo, gândindu-se că, odată ce nisipurile se mișcă, ele i-ar putea duce/scoate la marginile pustiei!

În cazul paradoxurilor, filosofia, dar și confuzia, asemeni adevărului, se află undeva la mijloc. Astfel că atunci când de sus se spune că „Cei din urmă vor fi cei dintâi”, vreun precaut de jos își poate da cu părerea că „Nu e rău nici la mijloc”. Cu toate că, se pare, omul nu se simte confortabil nici în singurătate, nici în societate, iar, în acest caz, cale de mijloc nu există.

În această situație, dar și în destul de multe altele, unii renunță la extrema de centru a cercului, mulțumindu-se cu semicercul ca jumătate din ceea ce presupune atingerea extremelor. Aceasta ar fi politica, dar poate și filosofia paradoxului care, figurativ vorbind, e semicercul cu două extremități: poate fi și așa, poate fi și altfel.

În întregul său, cercul anulează paradoxul, ambiguitățile. Pe când semicercul încurajează poezia, arta în general, și poate chiar filosofia, care ar putea conștientiza că binele și răul nu au extreme, ele fiind infinite. De unde paradoxul cu dincolo de bine și de rău. Însă, oriunde s-ar situa paradoxul, dincolo sau dincoace, el nu spune adevărul unitar, ci adevărul în posibile variante, existente sau inexistente. De aici și faptul că paradoxul poate fi concomitent teză, ipoteză și antiteză.

Unul din cele mai elocvente paradoxuri ni-l oferă ideea de teatru al unui actor, pentru care sunt scrise, dar mai ales elaborate

piese ce exclud sinuciderea la începutul sau în mijlocul spectacolului. Însă în teatrul absurdului, adică al paradoxurilor sui generis, ar putea exista și excepții.

Numai că în atare situație, bineînțeles extrem-paradoxale, apar două mari diferențe (precum se zice într-un oraș de la țărmul mării, chiar dacă e vorba doar de o singură diferență) dintre teatrul absurdului și absurdul teatrului, dintre teatrul unui actor și actorul unui teatru. Astea, în general în teatru, deci inclusiv în teatrul de azi (...al zilelor noastre) care, modern sau de ieri, tot mai mult mizează pe absurdul extrem, în virtutea ipotezei că, mai întâi, teatrul absurdului a devenit absurd, apoi chiar s-a autodepășit (încât de atâta extremă absurditate mai obosim și noi, frate...).

Noroc însă (ca oarece salvare, poate...) că deja nici absurditatea nu mai e originală, originalitatea fiind banal de absurdă. Asta în linia situației *sine qua non* că absurditatea ar fi chiar fascinația prin imposibilitate, prin inexistență.

Și totuși, odată ce accepți absurdul, nu înseamnă că ești un om absurd, ci unul în toate mințile. Pentru că, de nu ar exista omul rațional lucid, cum s-ar ști că existența e absurdă, de doi sau de mai puțini bani?

2009 / 2020

IQ, ADN versus fericirea

Când ești fericit, sensul vieții e unul, când ești nefericit – e cu totul altul. Iar acum multe milioane de ani, sensul celebrului proverb suna astfel: Omul e născut pentru fericire, ca dinozaurul pentru zbor. Dar chiar dacă dinozaurii au dispărut, ceva din formulă se referă și la omul zilelor noastre, ce pare a fi mai deștept, totuși, decât i-ar trebui pentru o fericire liniștită, nepretențioasă. Iar dacă nu e prea deștept, poate că e destul de nepretențios, odată ce, nu în puține cazuri, pentru fericirea deplină în familie este nevoie de două televizoare. Așa, modest, pentru ca omul să nu fie cumva... prea fericit – ar putea

LIBRIS | We know books

să aibă remușcări că alții nu sunt deloc. Fericiți. De unde, ici-colea, apare câte un Mitică-contra – cel nefericit că e fericit. Parcă bun amic cu sihastrul ăla habotnic, ce murmură mulțumit: „Sunt fericit că nu am fost fericit...”

Însă omului i se întâmplă și abateri de la tabietul modestiei în fericire când el se îmbată deplin cu fericirea. E drept, după aia se drege cu tristețe. De aici ar (re)ieși că fericirea e vin, șampanie, vodcă, coniac, iar tristețea dregerii (busuiocului) – castravete murat.

În timp ce te dregi, din mâna tremurândă îți cade paharul, se sparge. Când se sparge un pahar, cică e a fericire.

Iar de se sfarmă fericirea – e a pahar... Astfel că, în ce privește starea de fericire, se pare că laptele are un efect mai sigur decât vinul, șampania, vodca, coniacul... Însă dacă nu poți să te împrietenești cu laptele și să uiți de vodcă, ai grijă să nu te îmbeți prea tare, nu care cumva să uiți că ești fericit. (Sau: Vezi să nu bei peste limita până la care te simți fericit.) Din neatenție, la dezalcoolizare poate nimeri și cel beat de fericire.

Unii mai zic că fericirea preferă tihna, savurarea în tăcere, exact ca dresul după o băută zdravănă... Însă, mahmur de atâta post-fericire, omul cade în melancolie. (Poeții cad în elegie, ce e un fel de zaharină pentru cei ce suferă, cred ei, de exces de fericire. Și încă ceva: despre fericire, domnule poet, poți scrie o elegie, nu mai mult. De încerci să o ticluiești pe a doua, pe a treia, înseamnă că ești un nefericit incurabil. Astfel că scrie în continuare elegii, pentru că fără o imaginație foarte bogată e posibil să nu simți plinătatea fericirii.)

Însă, din oarece greșală, uneori omului doar poate să i se pară că-i fericit. Mai ales în aceste vremuri cam kitsch ca și generalizat, când e la modă un fel de fericire-surogat, a VIP-urilor (și viperelor, probabil.)

De fapt, ține de kitsch (ca una din cele mai vechi forme ale acestuia) și banala superstiție că potcoava e a fericire. De-ar fi așa, cea mai fericită ființă ar fi nefericitul cal. Poate că și puricele potcovit. (Ce fain ar fi să fie potcoviți și elefanții! Până și pentru un centaur apare dilema: sau omul din el atârnă potcoava în cui, ca

LIBRIS | We know books

simbol, talisman al fericirii, sau calul din el se lasă potcovit, pentru un mai bun mers, mai sigur). În atare superstiții va fi fiind vorba, probabil, de unele sincope de valori IQ cu care părelnica fericirea face omul ceva mai nepretențios. Dar, neexclus, și ceva mai prost.

Iar odată ce veni vorba de IQ, să admitem că fericirea e ca ADN-ul: strict particularizată. Ea se potrivește doar unui singur suflet și unei singure conștiințe. Un alt suflet și o altă conștiință au o cu totul altfel de fericire; un alt mod de a înțelege fericirea. De aceea, când doi iubii se consideră fericiți împreună, fericirile lor nu coincid, ca ADN-urile.

Momentul cu IQ și ADN e absolut firesc în context, deoarece nu e de presupus că fericirea nu depinde de gradul de inteligență a celor care o încearcă. De unde și multitudinea genurilor de fericire. Dar e sigur că cei mai fericiți nu pot fi cei mai inteligenți.

IQ și ADN denotă că formula fericirii ar fi chiar mai complicată decât teoria relativității einsteiniană. Sigur, e foarte complicat, e grav al naibii. Iar omul, pentru ca să ajungă fericit, sau își înzecești eforturile, sau scade din pretenții. Uneori, pretenții față de sine, așteptări exagerate de la sine, raportate de-a valma la fericire ca scop urmărit – părelnică sau adevărată – spre care poate urca iubirea. Poate urca sau se poate afunda în suferință. În dependență dacă fericirea, deopotrivă cu iubirea, sunt revelație ce ajunge formă de conștiință. Și de memorie. (Niciodată nu vei fi deplin fericit. Așa ceva nu-ți permite memoria. Sau prin ce ține minte, sau prin ce a uitat.) De memorie ca experiență fixată, înmagazinată. Încât mie unuia mi se pare că sentimentul de nefericire ține chiar de lipsă de experiență, de o insuficiență a acesteia. Da, excesul insuficienței de experiență duce la nefericire. De unde sentimentul că fericirea nu se află totuși în direcția în care gonește lumea...

Dar să revenim la banala superstiție conform căreia potcoava ar simboliza fericirea. Eu unul însă cred că fericirea nu trebuie pusă în relație cu potcoavele, cu greutatea. Mai curând ea pretinde să aibă aripi. Ca păsările. (De curte sau migratoare, depinde de ce fel de fericire ai parte. Iar dacă s-ar întâmpla să prindeți cumva pasărea fericirii, vedeți de nu cumva poartă inelul cu mesajul meu...)

LIBRIS | We know books
Iar dacă fericirea are aripi, priviți-l atent pe nefericitul Quasimodo... – poate că în cocoșa sa e și poartă aripile.

În fine, fericirea e totdeauna cu aripi. Chiar și atunci când e în cârje...

Unicul lucru recunoscut

Inter-zilele (sau poate inter-noapțile, ceea ce ar fi exact același lucru, cosmic, firește) nu radiază decât ceva lumină și un ușor atac radioactiv, un Cernobîl al îngerilor mai norocoși decât oamenii cam porcoși.

Crisalide uriașe ca sarcofagele faraonilor – de ce nu aș crede că chiar din ele se plăsmuiesc îngerii aripați drept fluturi dragi blândeții divine?

Miraje cu pentagon și kremlin prin pustiul ceresc, hoinăreala post-faptică a ceea ce faptă amenințătoare fusese.

Aha! alb-negrul inter-zilelor (sau, posibil, inter-noapților etc.) poate fi tratat – cel puțin sub aspect poetic – ca bi-fațetare viață-doliu a absolutei (ca inerență) dedublări care, iată, inoportun și – îmi dau seama – inadecvat, îmi amintește, tam-nisam, de ceea ce în satul meu de baștină Negureni și în întreaga limbă română se numește *umblatul pe urlați*.

La scară cosmică infinită, firește că e hiper-fantastic acest umblet pe urlați al verbelor irezistibile ca geneză, distrugere, metamorfoză mundan-kafkiană a însăși Uni(c)-Verbului (care a fost, cum spun Scripturile etc.).

[Hi! vidul ar însemna ceva care este văduvul propriului sine sau propriei cauzalități trăsnete așa, ca din senin, – putea sau nu să fie pagubă în ciuperci (atomice) etc.]

Ce primitivă (aproape inexistentă, parcă, doamnă Parcă) era lumea pe când se minuna de cai domnești, cavaleri cruciați, înălțare și dărâmare de castele, țări sau mapamonduri...

Cosmosul e ceva de curtea veche fără crai și cai. Unicul lucru distinct cunoscut mie prin infinitul lui – plutirea unei coroane de spini care, probabil, își caută fruntea.

26.IV.2005

Sentimente și idei de toamnă

Noiembrie, sau poate octombrie, repetent(e)... Cerul – de culoarea ochilor de pește fiert... Roșul astru al asfințitului peste hașurarea brună/castanie a câmpului de răsărită recoltat... spuza de pucioasă a ceții... ursuzenie... peisaj (deja) aspru... – toate ducându-mă spre posibila analogie că deosebirea dintre miroznela unui lan arat și ale aceluiași lan numai cosit au ceva în comun cu diferențele de vârstă ale uneia și aceleiași femei...

Iar în nostalgie autumnală gândul la o femeie duce spre toate femeile. Acestea pe pământ fiind mai multe. Și poate că nici nu era obligatoriu să fi fost chiar atâtea, pentru că oricum învingeau. Însă dacă nu erau ele atâtea, nici noi nu ne nașteam atâtea.

Femeia care naște este lăudată până și de Moarte, aceasta considerând că, astfel, i se aduce ofrandă. Apoi, Moartea susține reîncarnarea. La acest gând vor fi tresărind, înfrigurați, mai mulți bărbați, zicându-și că, de fapt, femeia vieții lor e, în realitate/irealitate, femeia morții lor. Sau că le va fi fidelă până la moarte sau, infidelă fiindu-le, îi va duce la moarte.

Mă rog, nicio femeie nu este idealul întruchipat, însă printre femei se întâlnesc totuși și unele capodopere. (Vă imaginați cum ar arăta azi Europa la față, dacă inchiziția nu ar fi ars pe rug cele mai frumoase femei?!...) Iar dacă femeilor – nu obligatoriu niște capodopere –, ci doar celor care, modest și rezonabil, se consideră frumoase, precum și bărbaților care cred că sunt deștepți li s-ar cere să plătească un anume impozit, chiar și cele mai sărace țări ar prospera.

Însă părerile continuă să fie împărțite, spre exemplu optimiștii considerând că bărbatul și femeia sunt ființe intermediare în

procesul definitivei lor transformări în om. Sau, poate, înger. Pe când pesimiștii consideră că – gata, nu mai e nimic de făcut. Din păcate... Astea și altele fiind necesare (și ele) de spus într-o nostalgică toamnă oarecum poetică, oarecum filosofică. Toamne cu femei duioase ca marile sentimente. Și cu bărbați aspri ca marile idei...

2003 / 2020

De la un moment încolo

(Spațiu în cvasi-dicteu automat)

De la rădăcinile/întemeierile neantului au zburat negrele acvile ale subconștientului, spațiul multiplicând fantomatic umbrele lor.

La geamurile celor nedumeriți, considerați (dar și crezuți?) înțelepți, astrul parcă și-ar vibra rallentando resemnarea post-metafizică.

Porumbarele devastate de uli își scârțâie ușile de șipci.

În turla, dementul are impresia că trage clopotele, de fapt nefăcând altceva decât să scuture, zgâlțâit, un pitic zurgălău de pescar.

Apoi, de la un moment încolo, spațiul e otova – fără nimic altceva; doar spațiu, spațiu, spațiu fără sațiu, încât nu mai există noțiune de – intră!, de – ieși!...

Spațialitatea ca o anulare a tot, astfel că deja nu mai există nici rădăcinile/temeliile, nici acvilele zburătăcite, geamurile, porumbarele; nici dementul clopoțel de pescar în agonie... – doar, posibil, subconștientul, numai el întru totul compatibil cu otova necuprinsului, dominat tot mai mult de umbra siluetei unui pitecantrop ce mână dinozaurii cu ochi mici spre prăpastia vidului fojgăitor de târâșul viperelor – strune biologice, necântătoare. Tristă *post-lume* fără cântec.

Pe piept, nopțile tot mai reci își repun ventuzele carapacelor primordiale și tremurul stelelor de muștar. Nimic compatibil chiar și cu cele mai paradoxale explicații, abateri, erori sau ispășiri.

10.VII.2003

Grații și gratii

În muțenia grațiilor – fâșii de văz, fulgul în amestec cu rugina grațiilor, palme brune de la mângâierea nenorocirii de neconsolat. Cu de la sine putere, vâlul se ridică de pe supremul răposat, prin proprie decizie aflat printre muritori.

Grații parcelând geometric spațiul cu icoane păzite de gratii, dar nu și ocrotite.

Nimeni nu știe ce și cum în lumea cu grații și palme ruginite de la mângâierea grațiilor.

De altfel, cine nimereste mai des după gratii – întrebarea sau răspunsul?...

Nu este exclus nici că gârbovitul semn de întrebare s-ar fi vindecat deplin, devenind semn de exclamare! Să zicem, după o intervenție reușită la coloana vertebrală/gramaticală, semnul interogării a devenit semnul exclamării! Sau depinde de abilitatea celui vizat care, de exemplu, când e întreat: – Te temi de moarte? – el pur și simplu elimină semnul întrebării...

Incertitudinea e și mai... certă când, spre a evita semnul cocoșat al semanticii, se spune că la Începutul începuturilor nu a fost nicio întrebare, ci, ca de la sine, din nimic, a apărut răspunsul etern: Universul. (Și nu se știe ce a fost big bang-ul: întrebare sau răspuns, sau și una și alta laolaltă. Cu toate că, se pare, orice întrebare e ceva mai bătrână, mai... matură, „mai pățită” decât orice răspuns...)

Sau e posibil ca, până la urmă, totul să dispară sub semnul întrebării, întrebărilor?... (În ce mă privește, nu știu ce ați putea să mă mai întrebați... Un om la vârsta mea e chiar un răspuns; e numai răspuns. Sau nițel altfel: Oricâte întrebări [diferite] mi s-ar adresa,

pentru toate eu nu sunt decât unicul răspuns deocamdată ne-răpus. Iar pentru ca să se nască un răspuns, trebuie omorâtă o întrebare. La rândul ei, camuflat, sau chiar delicat, orice întrebarea e impulsul unei agresivități...)

Prin urmare, în mare, să reiasă că răspunsul răspunsurilor ar fi ca și imposibil? (Și aici ar putea fi eliminat semnul întrebării, ajungându-se la situația de răspuns...)

În atare incertitudini, să continuăm oarecum aluziv: elementar definind, plictisul ar însemna lipsa de atracție, lipsa de interes pentru ceva. Astfel că nu e greu să ne imaginăm ce mamă-tată de plictis s-ar înstăpâni după ce (dacă!, totuși) lumea ar afla răspunsurile la toate întrebările, ar dezlega toate enigmaticele, ar... Plus că se întâmplă ca vreun răspuns care afirmă să nu confirme. Sau confirmă... diferit, precum în cazul în care la sacramentală întrebare „A fi sau a nu fi?” (Ah, Hamlet, hamalul unei singure întrebări, dar ce întrebare!) trei sferturi din englezi au răspuns negativ, iar trei sferturi din danezi – pozitiv, astfel arătându-și superioritatea unii față de ceilalți. A încercat să intervină în discuție și românul, spunându-le și unora, și celorlalți: – A fi sau a nu fi? – chiar acesta e răspunsul. Sau – ce contează?...

Dar ce de-a nenorociri i se pot întâmpla omului din cauză că nu i se permite sau i se permite să întrebe ceva! Omului încovoiat... – o virgulă sau un semn de întrebare sau de răspuns în lipsa de text a infinitului, în care însăși viața nu e decât o simplă întrebare. Iar un posibil răspuns despre ce e viața, despre sensul ei nu e decât unul mereu post-mortem...

2003 / 2020

Lacrimile, conștiința

Lacrimile ne deschid ochii, dar ne închid vederea, de parcă, ne-ar lipsi, provizoriu, de un dar: cel al vederii. Lacrima e punctul pus vederii. E stavilă pentru a nu putea privi scrutător în firea

noastră, spre înălțimea bucuriilor, victoriilor sau în prăpastia durerilor, înfrângerilor...

Lacrima modifică punctul și unghiul de vedere. Uneori spre bine... Dar mai rar, totuși... În ceea ce privește privirea, cam toți am fi infirmi: cine nu a purtat lentile de lacrimi?

Există și situații aproape ezoterice, când se întâmplă despărțirea vederii de lacrimi, acestea, ca roua, reflectând nu atât universul vizibil, cât sufletul ca univers al celui ce șezu și plânse pe malul Iordanului sau pe marginea laviței din chilie, iar vocea lui dezamorsată de suferință, dez-îndurerată mai (s)pune ici-colo câte o fărâmă de adevăr despre predestinată dihotomie: lacrimă la naștere, lacrimă la moarte... Lacrimi când, se pare, în viață e prea multă viață. Lacrimi când, se pare, în viață e prea multă moarte.

Uneori, în lacrimile suferinței – puilul de curcubeu al speranței. Chiar dacă s-ar putea crede că lacrimile ar putea să ne lichideze... pardon – să ne lichefieze. E de presupus că apele potopului ar fi fost mai puține, dacă nu le sporeau abundant lacrimile lumii ce bocea îngrozită că se va îneca, și chiar se îneca.

Într-un potop de lacrimi colacul de salvare te trage în adânc. De suferință. De conștiință.

Dar poate că lacrimile chiar sunt conștiință în stare de potop a(l) lumii...

2018 / 2020

Despre timp, între șotron și bolero

Ce să mai vorbim? Nu mai sunt timpurile alea... Cu toate ale lor. Inclusiv cu filme indiene, după care coșurile de la ieșirea din cinematograful se umpleau cu șervețele de hârtie fleșcăite de lacrimi, iar până să înceapă proiectarea filmului următor supraveghetorii sălii se întâmpla să trezească din leșin câte vreo spectatoare supersensibilă.

(Ah, iar pe timpul romantismului, duduile se întorceau de la întâlnire cu sutienul umed de lacrimile iubiților!...)